

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210619
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7817210619.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, IČO: 50 094 297, zastúpeného Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo námestie 8A, proti žalovanej: S. D., nar. XX.X.XXXX, bytom v Q., Č. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Pavol Kontra, so sídlom v Rožňave, Čučmianska dlhá 21 o zaplatenie 1 953,99 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 19. novembra 2018 č.k. 12Csp/221/2017-164

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch pod č. II. a III..

II. P r i z n á v a žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 128,31 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 128,31 eur, za čas od 05.02.2015 do zaplatenia, v povolených mesačných splátkach po 30,- eur, ktoré budú splatné vždy koncom príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Omeškanie s plnením čo i len jednej splátky, má za následok splatnosť celého plnenia.

II. Vo zvyšujúcej časti súd žalobu zamietla.

III. Súd priznáva žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú bude povinný zaplatiť žalobca. O výške náhrady trov rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol o žalobe právneho predchodcu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 1 953,99 eur, úrokov vo výške 429,25 eur, úrokov vo výške 1 591,01 eur, úrokov zo zostatku nesplatenej istiny vo výške 24,5% ročne zo sumy 1 953,99 eur od 1.11.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1 953,99 eur od 1.11.2017 do zaplatenia a poplatkov vo výške 14,61 eur a náhrady trov konania.

3. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 24.5.2012 uzavrel so žalovanou Zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2 000,00 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach. Nakoľko žalovaná splnila svoj záväzok len čiastočne a dostala sa do omeškania, žalobca v zmysle § 53 ods. 9 OZ žalovanú upozornil pred možnosťou zosplatenia úveru. Žalovaná napriek výzve v stanovenej lehote dlh nesplátila, a preto žalobca pristúpil k zosplateniu úveru.

4. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 12Csp/221/2017-138 zo dňa 14.11.2018 pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu vstúpila spoločnosť R Collectors, s.r.o., so sídlom v Bratislave.

5. Žalovaná so žalobou nesúhlasila a namietala, že žaloba je v časti nedôvodná a nemožno Zmluvu posudzovať v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka, nakoľko sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, Zákona o ochrane spotrebiteľa a Zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázala na absenciu riadnej špecifikácie splátky v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a zároveň vznesla námietku premlčania.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie a zistil, že právny predchodca žalobcu, Poštová banka, a.s. ako veriteľ a žalovaná ako dlžníčka uzavreli dňa 24.05.2012 Zmluvu o úvere - dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2.000,00 eur, s úrokovou sadzbou vo výške 24,50 % ročne, počet mesačných splátok 60 vo výške 61,29 eur, pričom splatnosť prvej splátky bola dňa 13.06.2012 a konečná splatnosť úveru dňa 13.05.2017, dátum každej ďalšej splátky k 13.dňu v mesiaci. RPMN predstavovala 27,45 %, priemerná RPMN 21,68 %. Celková výška nákladov predstavovala sumu vo výške 1.449,48 eur. V rámci poistenia bol do Zmluvy zahrnutý Základný súbor poistenia. Zistil, že zo Zmluvy nie je možné zistiť, v akej výške bolo poistné určené, a tento údaj vyplýva len z vyjadrenia žalobcu, ktorý uviedol, že časť mesačnej splátky vo výške vo výške 3,29 eur predstavovalo poistné, z celkovej výšky splátky 61,29 eur. Spôsob výpočtu poistného nevyplýval zo zmluvy. K tejto Zmluve nebola pripojená žiadna poistná zmluva. Z predloženého listinného dôkazu „Aktuálny stav úveru ku dňu 31.10.2017“ vyplynulo, že žalovaná čerpala úver vo výške 2.000,00 eur dňa 24.05.2012 a uhrádzala v dohodnutej výške splátky odo dňa 27.06.2012 do 27.11.2012 a od uvedeného obdobia uhrádzala splátky len vo výške 58,00 eur do 27.09.2013. Dňa 27.10.2013 zaplatila poslednú evidovanú splátku vo výške 45,45 eur. Od 27.11.2013 nezaplatila už žiadnu splátku. Dňom 05.02.2015 bol úver zosplatený. Listom zo dňa 05.02.2015 oznámil žalobca žalovanej, že z dôvodu nesplnenia záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy, sa stala úverová pohľadávka predčasne splatná a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 2.397,85 eur, v lehote 10 kalendárnych dní. Žalovaná si listovú zásielku prevzala dňa 10.02.2015.

7. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa

8. Súd prvej inštancie konštatoval, že pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania, žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátky v zmysle predloženého Aktuálneho stavu splácania úveru už dňom 27.10.2013, kedy zaplatila len časť dojednanej splátky. Nasledujúcou splátkou ku dňu 13.11.2013 bola žalovaná v omeškaní so splácaním splátok a od uvedeného obdobia už nezaplatila žiadnu splátku. Vzhľadom k vznesenej námietke premlčania a k plynutiu trojročnej premlčacej doby, súd prvej inštancie zistil, že k zosplateniu došlo až k 05.02.2015, avšak do zosplatenia došlo k postupnému premlčaniu jednotlivých nárokov. S poukazom na dátum podania žaloby na súd dňa 14.12.2017, súd prvej inštancie mal za to, že došlo k premlčaniu splátok v období od 13.11.2013 do 13.12.2014. Za uvedené obdobie bolo premlčaných 13 splátok po 58,00 eur, čo predstavovalo sumu 754,00 eur. Následné obdobie od 05.02.2015, kedy bol úver zosplatený, už nedošlo k premlčaniu nároku sčasti.

9. Súd prvej inštancie mal ďalej za preukázané, že zmluva o úvere uzatvorená medzi pôvodným žalobcom a žalovanou je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú sa vzťahujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, Zákona o spotrebiteľských úveroch a Zákona o ochrane spotrebiteľa.

10. Predmetnú zmluvu posúdil súd prvej inštancie ako bezúročnú a bez poplatkov dôvodiac, že dohoda o výške úrokov, ktorá bola v zmluve dohodnutá vo výške 27,45% , pričom priemerná úroková miera z úverov poskytnutých pri domácnostiach od 1 do 5 rokov (v čase uzavretia zmluvy - máj 2012) predstavovala 11,15% p.a., prevyšuje priemerné miery úrokov o viac ako dvojnásobok, odporuje dobrým mravom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko veriteľ takýmto spôsobom zneužíva svoje postavenie a narúša tak princíp dôvery a právnej istoty vo vzťahu k druhému zmluvnému partnerovi. Z uvedeného dôvodu teda priznal žalobcovi len rozdiel medzi poskytnutým úverom a zaplatenou sumou úveru, znížený o sumu premlčaných splátok vo výške 128,31 eur (2000,00 - 1 117,65 - 754,00). Zároveň

dôvodil, že súčasťou splátok pôžičky bolo aj poistné, čo uviedol vo svojom písomnom podaní zo dňa 01.06.2018 žalobca, pričom istina a úrok mali predstavovať 58,00 eur a poplatok za poistenie úveru 3,29 eur, spolu 61,29 eur. Úprava poistného bola zahrnutá v Zmluve, v bode 2., v texte pod základnými údajmi, týkajúcimi sa poskytnutého úveru. Jednou vetou bolo uvedené, že žalovaná žiada o poistenie schopnosti splácať úver a znamienkom „X“ bola vyznačená časť, kde mala žiadať o základný súbor. Žiadne iné dojednanie týkajúce sa poistnej zmluvy nevyplývalo zo Zmluvy. Pokiaľ žalobca odkazoval na Obchodné podmienky pre úver, nebolo možné sa oboznámiť s ich obsahom, pretože súčasťou dôkazných listín boli len Všeobecné obchodné podmienky, kde bod 11.5 vôbec nebol uvedený. Poukazujúc na ust. § 788 ods. 1, 2 OZ uzavrel, že žalovanej neboli poskytnuté riadne informácie, požadované zákonom. Mal za to, že pokiaľ poskytovateľ úveru mal skutočný záujem o riadne uzavretie poistnej zmluvy, nič mu nebránilo v tom, aby takúto zmluvu uzavrel na osobitnej listine alebo ako riadny dodatok k zmluve o úvere, aby bol prejav žalovanej zrejмый a aby boli vylúčené akékoľvek pochybnosti o vôli žalovanej uzavrieť poistenie. Vzhľadom ku absencii riadneho prejavu vôle žalovanej, posúdil uvedený právny úkon ako neplatný v zmysle § 37 ods. 1 OZ.

11. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania v časti kapitalizovaný, za obdobie od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do 1.11.2017 a úrok z omeškania v percentuálnom vyjadrení od 1.11.2017 do zaplatenia. Keďže súd priznal inú istinu, ako bola pôvodne uplatňovaná žalobcom z dôvodov vyššie uvedených, nepoužil výpočet kapitalizovaných úrokov, ale priznal zákonný úrok z omeškania za obdobie odo dňa predčasného zosplatenia úveru, od 5.2.2015. Pri danom rozhodnutí súd zobral do úvahy aj to, že časť nároku bola premlčaná a išlo o obdobie práve pred predčasným zosplatením úveru v súlade s § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a to vo výške 5,05% ročne od 5.2.2015 (odo dňa predčasného zosplatenia úveru) do zaplatenia.

12. V zmysle § 232 ods. 4 CSP po preskúmaní majetkových pomerov žalovanej súd priznal zaplatenie dlžnej sumy v mesačných splátkach po 30,00 eur, ktoré súd považuje za maximálnu sumu, ktorú je schopná žalovaná zo svojho príjmu zaplatiť, bez toho, aby ohrozila uspokojovanie základných životných potrieb.

13. Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba bola dôvodná do výšky priznanej istiny a zákonného úroku z omeškania. V tejto časti súd žalobe vyhovel, vo zvyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

14. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 2 CSP. Dôvodil, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 0,03% a žalovaná v rozsahu 99,94%, teda sa jedná o nepatrný neúspech žalovanej v rozsahu 0,06%, a preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

15. Proti výrokom rozsudku pod č. II. a III. podal v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobca. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

16. V odvolaní žalobca namietal, že zmluva o úvere bola uzatvorená na základe právnej úpravy, ktorá je iná než súčasná právna úprava a súd prvej inštancie nezohľadnil uvedenú skutočnosť. Uviedol, že interný výpočtový systém banky umožňoval v čase uzavretia zmluvy o úvere výpočet jednotlivých splátok anuity len v celých hodnotách desatinného čísla, a preto mohla nastať situácia, že výška poslednej splátky bola v nulovej výške, resp. nižšej než výška ostatných splátok. Rovnako namietal, že výklad súdu prvej inštancie týkajúci sa premlčania odporuje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúceho trojmesačnú lehotu po splatnosti splátky, preto má za to, že premlčanie je potrebné aplikovať z hľadiska celého dlhu a nie jednotlivých splátok, ako to učinil súd prvej inštancie. Mal za to, že zmluva o úvere obsahuje údaje v súlade so zákonom tým spôsobom, aby boli pre spotrebiteľa čitateľne a bez pochybností. Zastával názor, že súd prvej inštancie nesprávne zhodnotil povinnosť platiť poistné, keď uvedenú sumu poistného poňal do sumy mesačnej splátky. Žalobca uviedol, že pokiaľ ide o samotný poistenie, žalovaná v žiadosti o úver požiadala o základný súbor poistenia, ktorý na základe jej vyhlásenia, že spĺňa predpoklady poistenia úveru, bol dohodnutý v zmysle Zmluvy o úvere. Pre prípad, že si Klient vybral možnosť poistenia, súhlasil s tým, že akékoľvek náklady spojené s poistením sú súčasťou splátky úveru. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp zn. 29Cdp/2906/2000 trval na tom, že povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky odstúpením od

zmluvy nezaniká a veriteľovi teda z tohto dôvodu nemôže vzniknúť podľa ust. § 351 ods. 2 obchodného zákonníka nová pohľadávka. Odstúpením sa menia výlučne len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť; dlžník naďalej nie je povinný splniť dlh v lehotách a za podmienok stanovených v zmluve, ale na požadovanie veriteľa a v plnom rozsahu (celú dlžnú čiastku s úrokmi).

17. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z toho, že pre rozpor s dobrými mravmi je dojednanie o ročnej úrokovej sadzbe neplatným právnym úkonom, pričom žalobca v podanom odvolaní uvádza, že zmluva o úvere obsahovala správny údaj o RPMN. Opätovne poukázala na ust. § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a uviedla, že zmluva o úvere neobsahovala údaj požadovaný § 9 ods. 2 písm. k /cit. zákona. Mala za to, že súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s otázkou splatnosti, ako aj vznesenou námietkou premlčania.

18. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej trval na podanom odvolaní a opätovne sa konkrétne vyjadroval k rozdeleniu splátky úveru na istinu, úroky a poplatky a to aj s poukazom na citovanú judikatúru NS SR a výklad ustanovenia čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48/ES.

19. Žalovaná sa v spore už nevyjadřila.

20. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1,2 CSP, z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a dospel k záveru o ich nedôvodnom uplatnení.

21. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 17.6.2020 o 10,35 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 212/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 9.6.2020 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

22. Odvolací súd uvádza, že žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

23. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnosťami prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

24. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

25. Súd prvej inštancie skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach strán, preto nebol naplnený odvolací dôvod podľa ust.

§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, vrátane všetkých tvrdení a námietok strán konania.

26. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

27. Odvolateľ v dôvodoch podaného odvolania namietal správnosť výrokov pod č. II. a III., a to posúdenie zmluvy o úvere ako bezúročnej a bez poplatkov z dôvodu neprimeranosti dohodnutej odplaty ako aj nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie ohľadom premlčania jednotlivých splátok úveru.

28. Podstatou odvolacej argumentácie žalobcu, že konajúci súd nemal plynutie premlčacej doby celého dlhu odvíjať od splatnosti ním ustálenej prvej omeškanej splátky, ale mal brať do úvahy okamih zosplatnenia celého úveru. Súd prvej inštancie sa však podľa názoru odvolacieho súdu s otázkou premlčania nároku aj začiatkom plynutia premlčacej doby vysporiadal správne a odôvodnenie jeho rozhodnutia je v tejto časti presvedčivé a zodpovedá ustálenej rozhodcovskej praxi súdov v tomto smere (viď. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Co/228/2019, 2Co/214/2019 a ďalšie).

29. V konaní nebolo sporné, že uplatnený nárok vychádza z práva žalobcu na úhradu celého zostatku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v dôsledku jeho predčasného zosplatnenia. Suma úveru vo výške 2.000 eur poskytnutá žalovanej právny predchodcom žalobcu mala byť uhradená v 60-tich mesačných splátkach, vždy do 13. dňa v mesiaci vo výške 61,29 eur mesačne spolu s dojednaným úrokom z úveru, v celkovej výške 3.449,48 eur. Medzi zmluvnými stranami bolo dohodnuté právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka na uplatnenie nároku na predčasnú splatnosť záväzku v prípade porušenia povinnosti žalovaného na riadnu a včasnú úhradu splátok. Nebolo spochybnené, že žalovaná túto svoju povinnosť nesplnila, a že veriteľ uplatnil nárok na predčasné zosplatnenie nároku v mesiaci február 2015.

30. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Podľa ust. § 100 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

32. Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

33. Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

34. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatností najbližšie nasledujúcej splátky.

35. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu zmeniť ani dohodou strán, pričom jej uplynutím dochádza k právnym účinkom premlčania (strata možnosti vynúteného splnenia práva na základe námietky premlčania).

36. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie podľa § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka sa viaže na jednotlivé splátky, nie však na celý dlh. V prípade, ak niektorá

splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnutá, či prípadne stanovená rozhodnutím tzv. strata výhody splátok. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku v prípade spotrebiteľských zmlúv môže veriteľ vyvolať za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka jednostranným právnym úkonom. Ak toto právo nevyužije, dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zosplatnenie celej pohľadávky naraz. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka má vo vzťahu k § 101 Občianskeho zákonníka povahu špeciality; rovnako povahu lex specialis má ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k § 565 Občianskeho zákonníka.

37. Podľa § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka, v prípade tzv. zosplatnenia dlhu pre splátky splatné v budúcnosti premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ak totiž veriteľ právo na zosplatnenie inak v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich; ak veriteľ účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia lehota od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo. Nejedná sa teda o ktorúkoľvek predtým nesplnenú splátku, ale len tú, pre ktorú veriteľ využil právo na zosplatnenie dlhu.

38. Z hľadiska prejednávaneho sporu je premlčacia doba trojročná (§ 101 Občianskeho zákonníka) a nakoľko zo strany veriteľa došlo k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (§ 565 Občianskeho zákonníka), začala plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka), ktorou bola v danej veci novembrová splátka úveru, splatná 13.11.2013 a nie odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ako tvrdí žalobca.

39. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh, samozrejme za splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorou je upozornenie dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva.

40. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd je toho názoru, že ust. § 103 veta druhá v kontexte s § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je nevyhnutné vykladať tak, že v prípade, ak veriteľ účinne využije svoje právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka tým, že vyzve dlžníka na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, začína plynúť premlčacia lehota odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, pre nesplnenie ktorej veriteľ právo na zosplatnenie celého nezaplateného dlhu využil. To znamená, že premlčacia doba pre budúce splatné splátky nemôže plynúť odo dňa nesplnenia akejkoľvek inej splátky.

41. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo mimoriadne zosplatnenie úveru, je zo dňa 13.11.2013 a preto došlo k premlčaniu 13 splátok za obdobie od 13.11.2013 do 13.12.2014.

42. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie (vid'. bod 28 rozhodnutia napadnutého rozsudku), že premlčacia doba začala veriteľovi plynúť od splatnosti splátky splatnej dňa 13.11.2013 a pokiaľ žalobca uplatnil nárok na neuhradené a zosplatnené splátky dlhu žalobou doručenou súdu až dňa 14.12.2017, stalo sa tak po uplynutí trojročnej premlčacej doby uvedených splátok, z ktorých dôvodov nemožno žalobcovi nárok priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

43. Zhrnúc vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že rozsudok súdu prvej inštancie je v uvedenej časti vecne správny. Tento záver je v súlade so záverom prijatým na Seminári sudcov Krajského súdu v Košiciach v dňoch 13.11.2019 - 15.11.2019 vo Vysokých Tatrách, ako aj v znení Zápisnice z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 4.2.2020.

44. Odvolací súd sa zároveň stotožňuje so skutkovým záverom prvoinštančného súdu, že výška odplaty poskytnutého úveru, ktorá dosahuje mieru 27,45 %, je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 ako aj § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, nakoľko podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch (11,15% p.a.), t.j. v danom prípade o 2,5 krát viac.

45. Odvolací súd apeluje na to, že pri spotrebiteľských zmluvách a určovaní výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného do 1.9.2014, s poukázaním na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009 a sp. zn 1Cdo 57/2005 z 1.7.2010, je potrebné vychádzať z výšky dvojnásobku úrokových mier platných v čase uzavretia zmluvy alebo z výšky dvojnásobku RPMN, tak ako to pojednáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platný od 1.9.2014 a nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. v § 1 ods. 4 a § 1a.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd nevzhladol dôvodnosť námietky odvolateľa, nakoľko výška odplaty úveru poskytnutého právnym predchodcom žalobcu žalovanej, presahuje výšku dvojnásobku úrokových mier obvykle požadovaných na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných veciach tak, ako to správne odôvodnil súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval ostatnú časť námietok žalobcu na neopodstatnenú, nakoľko tieto nie sú spôsobilé spochybniť záver súdu prvej inštancie, ku ktorému dospel vo svojom rozhodnutí, so zreteľom na horeuvedené skutočnosti v spore.

47. Odvolací súd preto v súlade s § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom II. výroku ako vecne správny, vrátane súvisiaceho III. výroku o trovách konania potvrdil, s odkazom aj na ust. § 387 ods. 2 CSP.

48. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP tak, že nakoľko žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovaná bola úspešná v celom rozsahu, priznal žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti plne neúspešnému v odvolacom konaní žalobcovi.

49. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0. (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).